

СУҒУРТА МАҲСУЛОТЛАРИДА МОЛИЯВИЙ ТЕХНОЛОГИЯЛАРНИ ҚЎЛЛАШ ИСТИҚБОЛЛАРИ

Имомов Умид

Тошкент давлат иқтисодиёт университети

ORCID: 0009-0009-8427-3367

mr.imomov@gmail.com

Аннотация. Мақолада молиявий технологияларнинг суғурта маҳсулотларидаги истиқболлари ва уларнинг суғурта соҳасидаги янги имкониятлар ва таҳдидларга бўлган таъсири таҳлил қилинган. Сунъий интеллект, катта маълумотлар, блокчейн, мобил иловалар ва рақамли тўлов тизимлари каби молиявий технологиялар суғурта хизматларини шахсийлаштириш, автоматлаштириш ва тезлаштириш имконини беради. Шу билан бирга, бу технологияларнинг жорий этилишига тўсқинлик қилаётган муаммолар ва уларни енгиш йўллари муҳокама қилинган.

Калит сўзлар: молиявий технологиялар, суғурта, сунъий интеллект, катта маълумотлар, блокчейн, мобил иловалар, рақамли тўлов, автоматлаштириш, шахсийлаштириш, суғурта соҳаси, иновациялар.

ПЕРСПЕКТИВЫ ПРИМЕНЕНИЯ ФИНАНСОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СТРАХОВЫХ ПРОДУКТАХ

Имомов Умид

Ташкентский государственный экономический университет

Аннотация. В статье рассматриваются перспективы применения финансовых технологий в страховых продуктах и их влияние на новые возможности и угрозы в страховой отрасли. Такие финансовые технологии, как искусственный интеллект, большие данные, блокчейн, мобильные приложения и цифровые платежные системы, позволяют персонализировать, автоматизировать и ускорять страховые услуги. Также обсуждаются проблемы, с которыми сталкиваются компании при внедрении этих технологий, и способы их преодоления.

Ключевые слова: финансовые технологии, страхование, искусственный интеллект, большие данные, блокчейн, мобильные приложения, цифровые платежи, автоматизация, персонализация, страховая отрасль, инновации.

PROSPECTS OF APPLYING FINANCIAL TECHNOLOGIES IN INSURANCE PRODUCTS

Imomov Umid

Tashkent State University of Economics

Abstract. This article discusses the prospects of applying financial technologies in insurance products and their impact on new opportunities and challenges within the insurance sector. Financial technologies such as artificial intelligence, big data, blockchain, mobile applications, and digital payment systems enable the personalization, automation, and acceleration of insurance services. The article also explores the challenges companies face when implementing these technologies and the ways to overcome them.

Keywords: financial technologies, insurance, artificial intelligence, big data, blockchain, mobile applications, digital payments, automation, personalization, insurance industry, innovations.

Кириш.

Ҳозирги кунда молиявий технологиялар (финтех) турли соҳаларда, хусусан, суғурта соҳасида аҳамиятли ўзгаришлар ва янги имкониятлар яратишга сабаб бўлмоқда. Суғурта соҳаси ҳам, айниқса, рақамли трансформация ва инновациялар орқали ривожланиб бормоқда. Замоनावий молиявий технологиялар суғурта компанияларига янги бизнес моделларини жорий этиш, хизматларни тезкор ва қулай таъминлаш, хатарларни камайтириш, шунингдек, ижтимоий эҳтиёжларга мослашиш имконини беради.

Молиявий технологиялар суғурта соҳасида фойдаланишга яроқли инструментларни, масалан, сунъий интеллект, блокчейн, катта маълумот (Big Data), булутли технологияларини ишлаб чиқариш ва уларни амалиётга жорий этишни ўз ичига олади. Бу технологиялар орқали суғурта компаниялари ўзига хос рақамли хизматлар яратиш ва мижозлар билан ўзаро муносабатни кучайтириш имкониятига эга бўлишмоқда.

Шу билан бирга, молиявий технологияларни суғурта соҳасида жорий этиш нафақат янги имкониятлар очади, балки соҳанинг самарадорлиги, ишончилиги ва ҳамёнбоплигин оширишда ҳам муҳим роль ўйнайди.

Адабиётлар шарҳи.

Суғурта бозорининг ривожланиш даражаси мамлакат иқтисодиётига маблағларни жалб қилиш ҳисобига мамлакатнинг ижтимоий-иқтисодий аҳволини барқарорлаштиришга таъсир кўрсатишга қодир бўлган кам сонли реал воситалардан биридир (Садикова ва Коробейникова, 2020).

Сўнгги ўн йилликларда жаҳон иқтисодиётининг ривожланиши геосиёсий кескинликнинг кучайиши ҳисобига рискларнинг мисли кўрилмаган даражада ортиши билан тавсифланади, бу эса миллий суғурта бозорларига ноаниқ таъсир кўрсатмоқда. Бу, бир томондан, молия бозорининг ушбу сегментининг иқтисодиёт учун аҳамиятини оширишга ёрдам беради, бу эса суғурта хизматларига талабнинг ошишига олиб келади. Сўзсиз айнан суғурта ҳам микро, ҳам макро даражадаги рисклардан ҳимояни тақдим этади. (Дрюк, 2024).

Жаҳон суғурта бозори глобал муаммоларга дуч келмоқда. Иқтисодий нобарқарорлик, тартибга солувчи талабларнинг кучайиши, табиий хавф-хатарлар ва инвестицион даромадларнинг пасайиши бу омиллардан бир қисмидир. Кучайиб бораётган муаммолар жаҳон суғурта бозори тузилишининг ўзгаришига олиб келмоқда. Ихтисослашувнинг кучайиши, суғуртанинг анъанавий турларини рақамли платформаларга ўтказиш ва янги крос-секториал маҳсулотларни яратилиши жаҳон миқёсда иштирокчи давлатлар ўртасидаги кучлар мувозанатини белгилаб бермоқда. (Спицина ва бошқ., 2020).

Шунингдек Абдурахмонов (2022-2025) ҳозирги иқтисодий шароитда суғурта соҳаси, унинг иқтисодиётдаги роли, иқтисодий ўзгаришлар натижасида суғуртада қўлланилаётган замоनावий технологиялар, суғурта хизматлар бозорида сотилаётган замоनावий суғурта маҳсулотлари, суғурта бозорини тартибга солиш усуллари, суғурта соҳасининг замон билан биргаликда юз бераётган трансформацияси, суғуртанинг ривожланиш векторларини кўрсатиб ўтган.

Тадқиқот методологияси.

Мақолада суғурта соҳасида молиявий технологияларни қўллашнинг назарий ва амалий асослари эмпирик адабиётлар таҳлили асосида ўрганилган, бунда уларни таққослаш ва таҳлил қилиш, мантиқий фикрлаш, илмий абстракция, индукция ва дедукция усулларида кенг фойдаланилган ҳолда таҳлил қилинган.

Таҳлил ва натижалар муҳокамаси.

Молиявий технологияларнинг суғурта соҳасидаги таъсири ва истиқболлари бугунги кунда аҳамиятли ўзгаришлар ва янги имкониятлар яратаётганини кўрсатмоқда. Суғурта компаниялари рақамли трансформация орқали фаолиятларини такомиллаштираётган бўлса, молиявий технологиялар уларга инновацион хизматлар ва маҳсулотлар таклиф қилиш, мижозларга тезкор ва қулай хизматлар кўрсатиш имконияти бермоқда.

Биринчидан, молиявий технологиялар суғурта соҳасида рақамлаштиришни тизимли равишда ривожлантиради. Суғурта шартномаларини онлайн тарзда тузиш, ҳодисаларга оид маълумотларни мобил иловалар орқали йиғиш ва компенсацияларни тезкор тарзда рўйхатга олиш имконлари мижозлар учун катта қулайликлар яратмоқда. Рақамли платформа ва хизматлар орқали суғурта компаниялари мижозларининг эҳтиёжларига мослашган индивидуаллаштирилган маҳсулотлар таклиф қилиш имкониятига эга. Бу ўз навбатида, суғурта бозорида самарадорликни оширади.

Иккинчидан, сунъий интеллект ва катта маълумот (Big Data)нинг суғурта соҳасидаги аҳамияти кенгайган. Сунъий интеллект технологиялари суғурта компанияларига хатарларни баҳолаш, фродларни аниқлаш ва хатарлар бўйича аниқ прогнозлар қилишда фойдаланилади. Масалан, машина ўрганиш алгоритмлари суғурта полисларини янги шартларга мослаштиришга ёрдам беради, шунингдек, компаниялар хатарларнинг тараққиёт йўналишларини аниқлай олади.

Блокчейн ва шифрлаш технологиялари суғурта соҳасида хавфсизлик ва ишончни таъминлашда муҳим роль ўйнамоқда. Блокчейн орқали суғурта шартномаларининг аниқлиги ва шифрлаш технологиялари хатарларни камайтиришга ёрдам беради. Смарт-шартномалар суғурта ҳисоб-китобларини автоматлаштириш ва самарали бошқариш учун жорий этилмоқда. Бу ўзгаришлар суғурта компанияларига кўпроқ ишончли ва хавфсиз хизматлар тақдим этишга имкон беради.

Шунингдек, мобил иловалар ва онлайн платформаларнинг суғурта соҳасидаги ўсиши мижозлар учун суғурта полисларини осонлик билан танлаш, шартномалар тузиш ва суғурта ҳодисалари ҳақида тезкор маълумот олиш имконини яратишга ёрдам бермоқда. Онлайн хизматлар орқали мижозлар ҳар қандай вақтда ва ҳар қандай жойда суғурта хизматларидан фойдаланишлари мумкин. Бу компаниялар учун мижозлар билан яхши алоқалар ўрнатиш ва уларнинг эҳтиёжларини тезкор қондириш имкониятини яратади.

Автоматлаштириш суғурта компанияларига қарор қабул қилиш жараёнларини тезлаштириш ва самарали бошқариш имконини беради. Молиявий технологиялар орқали ҳар бир мижоз учун индивидуал суғурта маҳсулотларини таклиф қилиш мумкин, бу эса мижозлар билан узоқ муддатли муносабатларни ривожлантиришга ёрдам беради. Шу билан бирга, хатарларни баҳолаш ва полис нархини аниқлаш жараёнини автоматлаштириш, суғурта хизматларининг сифатини ва самарадорлигини оширишга ёрдам беради.

Шунингдек, молиявий технологиялар ва инновацион ёндашувлар суғурта соҳасида янги иш ўринлари яратиш, ходимларнинг янги кўникмаларга эга бўлишини талаб қилмоқда. Технологияларнинг ривожини суғурта компанияларига юқори малакали кадрларни жалб қилиш ва янги, инновацион ечимларни ишлаб чиқиш имконини бермоқда (1-жадвал).

Суғурта соҳасида молиявий технологиялар (финтех)нинг қўлланилиши бугунги кунда тезкор тараққий этмоқда ва уларнинг истиқболлари соҳага янги эҳтиёжлар ва имкониятларни яратмоқда. Бу жараённинг муҳим қисми сифатида, ҳар бир молиявий технологиянинг суғурта соҳасидаги қўлланилишини ва уларнинг истиқболларини алоҳида таърифлаш зарур. Қуйида ҳар бир асосий молиявий технологиянинг суғурта соҳасидаги қўлланилишига ва истиқболларига тўхталиб ўтамиз.

1-жадвал

Молиявий технологиялар ва уларнинг суғурта соҳасида қўлланилиши

Молиявий Технология	Тавсиф	Амалиётда Қўлланилиши
Сунъий интеллект (AI)	Машиналарга инсоннинг ақлий фаолиятини имитация қилиш имконини берувчи технологиялар.	Суғурта хатарларини баҳолаш, фродларни аниқлаш, мижозлар эҳтиёжларини прогноз қилиш.
Катта маълумот (Big Data)	Кенг ҳажмдаги маълумотларни тез ва самарали таҳлил қилиш имконини берувчи технология.	Мижозлар ҳақида аниқ прогнозлар қилиш, хатарлар таҳлил қилиш, маркетинг стратегияларини ишлаб чиқиш.
Блокчейн	Маълумотларни тарқатилган тарзда сақлаш ва шифрлаш технологияси.	Суғурта шартномаларининг хавфсизлигини таъминлаш, смарт-шартномалар, фродга қарши чоралар.
Булутли технологиялари	Маълумотларни Интернет орқали сақлаш ва ишлаш имконини берувчи тизимлар.	Суғурта компанияларининг маълумотлар базасини ёрдам бериш, ҳужжатларни сақлаш ва ишлаш.
Мобил иловалар	Смартфонлар ва планшетларда ишлайдиган дастурлар.	Суғурта полисларини онлайн тарзда тузиш, суғурта ҳодисалари ҳақида хабар бериш.
Смарт-шартномалар	Блокчейн асосида автоматик шартнома ижроси.	Суғурта шартномаларини автоматлаштириш, ҳисоб-китобларни бажариш, шартномаларнинг ишлашини таъминлаш.
Финтех платформалари	Молиявий хизматларни онлайн ва рақамли форматда тақдим этиш платформалари.	Суғурта маҳсулотларини онлайн савдоси, пул ўтказмалари, мижозлар билан интерактив алоқа.
QR Кодлар	Маълумотни шифрлаш ва таништириш учун визуал белгилар (QR кодлар).	Суғурта полисларини мобиль иловалар орқали жадваллаш, ҳодисаларни тезкор тарзда рўйхатга олиш.
Рақамли тўлов тизимлари	Пул ўтказмаси ва тўловларни рақамли йўллар билан амалга ошириш.	Суғурта полислари учун тўловларни тез ва хавфсиз амалга ошириш.
Мобил платформалар орқали кредит бериш	Мобил телефон орқали тезкор молиявий ёрдам ва кредит бериш тизими.	Мижозлар учун суғурта полислари ёки шунга ўхшаш хизматлар бўйича микрокредитлар бериш.

Манба: [mckinsey.com](https://www.mckinsey.com), [insurtechnews.com](https://www.insurtechnews.com) ва [allianz.com](https://www.allianz.com) маълумотлар асосида умумлаштирилди.

Сунъий интеллект (AI) технологияси суғурта соҳасидаги энг муҳим ва кенг қўлланилаётган молиявий технологиялардан биридир. AI инсоннинг ақлий фаолиятини имитация қилишга йўналтирилган бўлиб, суғурта компанияларига мижозлар хатарларини аниқ ва автоматик тарзда баҳолаш имконини беради. Мисол учун, сунъий интеллект алгоритмлари суғурта хатарларини прогноз қилишда катта ёрдам беради, бу эса суғурта полисларини шахсийлаштириш ва мижозлар эҳтиёжларини аниқ тушунишга имкон яратади. Шунингдек, сунъий интеллект суғурта полисларини автоматлаштириш ва фродларни аниқлашда ҳам жуда самарали. Ушбу технологиянинг истиқболи, албатта, суғурта компанияларига хизмат кўрсатишни янада

шахсийлаштириш ва клиентларга юқори сифатли хизматларни тез ва хавфсиз етказиш имкониятини беради.

Катта маълумотлар ёки *Big Data* технологияси суғурта соҳасидаги яна бир катта иновациядир. Бу технология суғурта компанияларига мижозлардан олинган катта ҳажмдаги маълумотларни тез ва самарали таҳлил қилиш имконини беради. Мисол учун, мижозларнинг саломатлиги, яшаш тарзи, молиявий ҳолати ва бошқа кўплаб маълумотлар тўпланиб, анализ қилинади. Бу маълумотлар орқали суғурта компаниялари мижозларининг эҳтиёжларини янада аниқ прогноз қила олади, шунингдек, суғурта хатарларини кечиктирмасдан аниқлаш ва камайитириш имкониятига эга бўлади. Бунинг натижасида, суғурта полисларини шахсийлаштириш ва мижозлар билан индивидуал ишлаш имконияти пайдо бўлади. Бу эса компанияларнинг мижозлар билан ўзаро муносабатларини яхшилаш ва уларнинг ишончини оширишга ёрдам беради.

Блокчейн технологияси ва смарт-шартномалар суғурта соҳасидаги хавфсизлик ва самарадорликни оширишга ёрдам беради. Блокчейн маълумотларни тарқатилган тарзда сақлаш ва шифрлаш имконини бериб, суғурта шартномаларини хавфсиз ва аниқ амалга оширишга хизмат қилади. Смарт-шартномалар эса автоматик суғурта шартномаларини рўйхатга олиш ва амалга оширишни таъминлайди, бу эса шартномаларнинг ижросини тезлаштиради ва инсон аралашувини минималлаштиради. Суғурта компаниялари блокчейнни фродлардан ҳимоя қилиш, маълумотларни хавфсиз сақлаш ва шартномаларнинг ёрдамчи ёзишларини автоматлаштириш учун жорий қилишмоқда. Бу технологиялар суғурта ҳодисаларини бошқариш ва ижросини автоматлаштиришда катта аҳамиятга эга. Ушбу технологияларнинг истиқболлари суғурта шартномаларининг тезкорлиги, аниқлиги ва хавфсизлигини таъминлайди.

Мобил иловалар ва рақамли платформалар суғурта хизматларини мижозларга тез ва қулай етказиш учун идеал ечимлардир. Суғурта полисларини онлайн тарзда тузиш, суғурта ҳодисалари ҳақида хабар бериш ва ҳатто тўловларни амалга ошириш учун мобил иловалардан фойдаланиш бугунги куннинг энг муҳим тенденцияларидан биридир. Мобил платформалар орқали суғурта компаниялари мижозлар билан яқин алоқа ўрнатиш, уларнинг эҳтиёжларига тезкор жавоб бериш ва хизмат кўрсатишни оптимизация қилиш имкониятига эга. Бунинг натижасида суғурта компаниялари кўпроқ мижозларга етиб бориши ва уларга қулай шартларда хизмат кўрсатиши мумкин. Шу билан бирга, мобил платформалар орқали суғурта хизматларини шахсийлаштириш ва фойдаланишни осонлаштириш имконияти пайдо бўлади.

Рақамли тўлов тизимлари суғурта маҳсулотларини онлайн тарзда сотиш ва тўловларни хавфсиз амалга ошириш учун муҳим аҳамиятга эга. Бу тизимлар суғурта полисларини рўйхатга олиш ва тўловларини амалга ошириш жараёнини жуда самарали ва тезкор қилмоқда. Мобил иловалар ва интернет орқали амалга оширилган тўловлар суғурта компанияларига тез фойда олиш ва мижозларга қулайлик яратиш имконини беради. Бу усулнинг истиқболи, суғурта тўловларини янада самарали ва хавфсиз қилишда янгиликлар киритишга ёрдам беради.

Суғурта соҳасида молиявий технологиялар жадал ривожланиб, кўплаб янги имкониятлар яратишга ёрдам бермоқда. Сунъий интеллект, катта маълумотлар, блокчейн, мобил иловалар ва рақамли тўлов тизимлари суғурта компанияларига ўз хизматларини янги босқичга олиб чиқиш ва мижозлар билан алоқа қилинишини яхшилаш имконини беради. Ушбу технологияларнинг истиқболлари кўрсатадики, суғурта соҳасидаги иновациялар бугунги кундаги талабларга тўлиқ жавоб беради ва келгусида ҳам ривожланишни давом эттиради.

Молиявий технологияларни суғурта соҳасига жорий этиш бир қатор қийинчиликлар ва тусқинликлар учраб туриши мумкин. Бу омиллар, айниқса, ёш суғурта компаниялари ва инновацион технологияларга янги қадам қўяётган

ташкilotлар учун катта муаммо бўлиб хизмат қилмоқда. Қуйида молиявий технологияларни жорий этишга тўқтинлик қилаётган асосий омилларни кўриб чиқамиз.

1. Қонунчилик ва назорат: молиявий технологияларнинг жорий этишини кўпинча миллий ва халқаро қонунлар, регуляторлар ва лицензиялаш механизмлари чеклаб қўяди. Суғурта компаниялари учун махсус жорий этилган қонунлар ва регуляциялар кўпинча рақамли хизматларни ишлатишга ёки янги инновацияларни жорий қилишга тўқтинлик қилади. Блокчейн, смарт-шартномалар ва рақамли тўлов тизимлари каби технологиялар қонунчилик даражасида аниқлаштирилмаган ёки мавжуд қонунларга мувофиқ келмаслиги мумкин. Бу суғурта соҳасидаги рақамли инновацияларни тўғри жорий қилишга тўқтинлик қилади.

2. Хавфсизлик ва махфийлик масалалари: молиявий технологияларни жорий этишда хавфсизлик ва махфийлик муаммолари жуда муҳим. Суғурта компаниялари мижозларидан сезиларли даражада катта ҳажмдаги шахсий ва молиявий маълумотлар олишади, ва бу маълумотларни ҳимоя қилиш учун максимал хавфсизлик чораларини кўриш зарур. Мобил иловалар, блокчейн ва рақамли тўлов тизимлари орқали амалга ошириладиган транзакциялар ва маълумотлар аниқ ва хавфсиз сақланишини таъминлашга қийинчиликлар туғилади. Махфийликни бузиш ёки маълумотлар аниқлиги билан боғлиқ муаммолар компанияларнинг имиджига салбий таъсир кўрсатиши мумкин, бу эса инновацияларни жорий қилишга тўқтинлик қилади.

3. Технологик инфратузилма: рақамли технологияларни суғурта соҳасида самарали жорий қилиш учун юқори даражадаги техник инфратузилма ва платформаларга талаб бор. Бундай инфратузилманинг мавжуд эмаслиги ёки янада ривожлантиришга зарурият туғилиши молиявий технологияларни амалиётга татбиқ қилишда муаммоларни келтириб чиқаради. Суғурта компаниялари кўпинча стартап ёки янги ишлаб чиқарилган платформаларни қўллаб-қувватлашда қийинчиликларга дуч келади, чунки бу турдаги лойиҳаларнинг янги технологияларга мослашишга мўлжалланган инфратузилмаси кўпинча мавжуд бўлмайди.

4. Мижозларни қўллаб-қувватлаш: мижозлар билан боғлиқ бўлган муаммолар ҳам молиявий технологияларни жорий этишга катта тўқтинлик қилади. Баъзи мижозлар суғурта соҳасида рақамли технологияларни қабул қилишга шошилмайдилар. Мобил иловалар, онлайн суғурта полислари ва рақамли тўлов тизимларига нисбатан уларнинг ишончсизлиги ва овоз бермаслиги инновацион хизматларни жорий қилишга тўқтинлик қилади. Аксарияти суғурта соҳасидаги анъанавий йўللardan фойдаланишга одатланган ва улар учун рақамли технологияларга ўтишни тушуниш қийин бўлиши мумкин.

5. Ходимлар ва улар малакаси: молиявий технологияларнинг жорий этишининг яна бир қийинчилиги – бу соҳада малакали кадрларнинг етишмаслигидир. Суғурта компаниялари учун инновацион технологиялар ва рақамли хизматлар жорий этиш учун технологик билимларга эга бўлган мутахассислар, дастурчилар, аналитиклар ва хизмат кўрсатиш мутахассисларига талаб мавжуд. Бундан ташқари, бу технологияларни жорий қилиш учун компаниялар ўз ишчиларини қайта ўқитиш ва мутахассисларни жалб қилишни талаб этади, бу эса қўшимча харажатлар ва вақтни талаб қилади.

6. Одат ва қўникмалар: анъанавий суғурта хизматлари кўпинча ўз ишини шакллантириш ва мижозларга шахсий ёндошишга асосланган. Суғурта компаниялари бугунги кунда рақамли хизматларга ўтишга ҳаракат қилганида, айрим ходимлар ва мижозлар учун бунинг ўрганилишида ўзига хос қаршиликлар мавжуд. Одат ва қўникмаларга қарши туриш, технологиялар ва дастурлардан фойдаланишда етарли тажриба ва билимнинг йўқлиги, янгиликка қарши туришга сабаб бўлади. Бу ҳолат суғурта компанияларига янги технологиялардан фойдаланишда муаммолар туғдиради.

Молиявий технологияларни суғурта соҳасида жорий этишда тўқтинлик қилаётган омиллар ҳар жиҳатдан мураккаб ва комплексдир. Бундан келиб чиқадиган хулоса,

суғурта компаниялари инновацион технологияларни амалиётга татбиқ қилишда юқоридаги омилларни ҳисобга олиб, тўғри стратегия ва қулай инфратузилма яратишлари керак. Технологик ривожланишлар ва молиявий технологиялардан фойдаланиш ҳеч шубҳасиз, соҳада янги имкониятлар яратади, аммо улашиш жараёнидаги тўсқинликлар ва омиллар муваффақиятга эришишга таъсир кўрсатади.

Хулоса ва таклифлар.

Молиявий технологиялар (финтех)нинг суғурта соҳасидаги қўлланилиши бугунги кунда кўпгина имкониятлар ва янги ривожланишлар учун йўл очмоқда. Сунъий интеллект, катта маълумотлар, блокчейн ва смарт-шартномалар каби инновацион технологиялар суғурта хидматларини аниқлаштириш, шахсийлаштириш ва автоматлаштиришга ёрдам бермоқда. Бу технологиялар суғурта компанияларига мижозлар билан янада самарали ишлаш, хатарларни аниқ прогноз қилиш ва хизматларни тезкор кўрсатиш имконини беради.

Шу билан бирга, молиявий технологияларни суғурта соҳасида жорий этишда бир қатор тўсқинликлар мавжуд. Қонунчилик, хавфсизлик, технологик инфратузилманинг етишмаслиги ва мижозлар ишончи каби омиллар технологияларнинг самарали жорий этилишига таъсир кўрсатмоқда. Бу муаммоларни енгиш ва молиявий технологияларни тўғри ва хавфсиз жорий қилиш учун суғурта компаниялари тўғри стратегияларни ишлаб чиқиш, инфратузилмани мукаммаллаштириш ва кадрлар тайёрлашга катта эътибор қаратишлари зарур.

Шу сабабли, молиявий технологияларни жорий қилиш ва улардан фойдаланиш суғурта соҳасини янада самарали ва мижозлар учун қулай қилиши мумкин. Бундан келиб чиқадики, молиявий технологиялар суғурта соҳасидаги инновациялар ва ривожланишларнинг асосий двигателлари бўлиб, уларнинг истикболлари катта. Бу технологик инновациялардан тўғри фойдаланиш, компанияларнинг рақобатбардошлигини ошириш ва мижозларга юқори сифатли хизмат кўрсатиш имкониятини яратади.

Адабиётлар / Литература / References:

Abduraxmonov, I. (2022). *Sug'urta sohalarining shakllanish tendensiyalari. Moliya va bank ishi*, 8(3), 60-67.

Абдурахмонов И.Х. (2022) *Суғурта соҳасида янги рақобат кўринишлари: назарий асос ва иқтисодий таҳлил. "Moliya va bank ishi" илмий журнал. №2*, 145-150 б.

Абдурахмонов, И. (2020). *Суғурта бозорини тартибга солиш ва пруденциал назоратнинг самарали механизмларини жорий этиш*, "Халқаро молия ва ҳисоб" илмий электрон журнали, 2.

Абдурахмонов, И. (2022). *Суғурта соҳасида рақамли технологияларни қўллаш истиқболлари. Moliya va bank ishi*, 8(1), 95-99. Retrieved from <https://journal.bfa.uz/index.php/bfaj/article/view/82>.

Абдурахмонов, И. (2024). *Неизвестные нам риски цифровой экономики. Экономическое развитие и анализ*, 2(7), 230-239. извлечено от <https://inlibrary.uz/index.php/eitt/article/view/48792>.

Абдурахмонов, И. (2024). *Страховой рынок: современное состояние и тенденции развитие. Экономическое развитие и анализ*, 2(4), 309-319. извлечено от <https://inlibrary.uz/index.php/eitt/article/view/48500>.

Абдурахмонов, И. (2024). *Суғурта соҳасини ривожлантириш истиқболлари. Nashrlar*, 2(D), 12-15. <https://doi.org/10.60078/2024-vol2-issD-pp12-15>.

Абдурахмонов, И. Х. (2018). *Суғурта назарияси ва амалиёти. Ўқув қўлланма. Т.: "Иқтисод-Молия" нашриёти*, 23-24.

Абдурахмонов, И. Х. (2019). Теория и практика страхования. Учебник/–Т.:«Иқтисод молия, 353-354.

Абдурахмонов, И. Х. (2023). Ўзбекистон Республикасида суғурта тармоқларини ривожлантиришнинг концептуал асослари. Автореферат дисс... и. ф. д, 78.

Абдурахмонов, И.Х. (2024). Суғурта соҳасининг самарадорлигини баҳолаш. TADQIQOTLAR. UZ, 37(6), 161-167.

Дрюк Т.В. (2024) Развитие национальных страховых рынков в условиях глобальной финансовой нестабильности. Автореферат диссертации на соискание учёной степени кандидата экономических наук Москва – 2024. 27 стр

Садыкова Л.М., Коробейникова Е.В. (2020) Инвестиционное страхование жизни в национальной экономике: состояние и перспективы. Азимут научных исследований: экономика и управление. Т. 9. № 3(32), 305-308 стр.

Спицина Д.В., Цыденова Д.Б., Орусова О.В. (2020) Тенденции развития мирового страхового рынка. Международный научно-исследовательский журнал № 6 (96) Часть-4. Июнь. 108-112 стр.

Чернова Г.В., Писаренко Ж.В., Кузнецова Н.П. (2017) Факторы, предпосылки и параметры финансовой конвергенции // Страховое дело. № 5. С. 3—14.